

Ministerkommitténs rekommendation CM/Rec(2017)4

om ungdomsarbete

*(Antagen av Europarådets ministerkommitté den 31 maj 2017
vid 1287:e ställföreträdamötet)*

Ministerkommittén, i enlighet med artikel 15.b i Europarådets stadga,

med hänsyn till Europarådets mål att uppnå en större enhet bland sina medlemmar när det gäller främjande av en ungdomspolitik grundad på gemensamma principer,

med beaktande av Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna (antagen 1950, ETS nr 5, inklusive ändringar och tillägg) tillämpad och tolkad av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna samt Europeiska sociala stadgan (antagen 1961, ETS nr 35, reviderad 1996, ETS nr 163, inklusive ändringar och tillägg) tillämpad och tolkad av Europeiska kommittén för sociala rättigheter,

med erinran om ministerkommitténs resolution [CM/Res\(2008\)23](#) om Europarådets ungdomspolitik,

med erinran om tillämpliga principer i ministerkommitténs rekommendationer till medlemsstaterna, framförallt

rekommendation [Rec\(2003\)8](#) om främjande och erkännande av ungas informella utbildning/lärande, Rekommendation [Rec\(2004\)13](#) om ungas delaktighet på lokal och regional nivå, rekommendation [Rec\(2006\)1](#) om nationella ungdomsfullmäktiges roll i utvecklingen av ungdomspolitik; rekommendation [CM/Rec\(2007\)13](#) om integration av jämställdhetsarbete i utbildning, rekommendation [CM/Rec\(2010\)7](#) om Europarådets stadga om utbildning för medborgardemokrati och mänskliga rättigheter, rekommendation [CM/Rec\(2010\)8](#) om ungdomsinformation, rekommendation [CM/Rec\(2012\)2](#) om delaktighet för barn och unga under 18 år, rekommendation [CM/Rec\(2012\)13](#) om säkerställande av kvalitativ utbildning, rekommendation [CM/Rec\(2015\)3](#) om sociala rättigheter för unga från missgynnade områden, rekommendation [CM/Rec\(2016\)7](#) om rättigheter för unga,

med FN:s barnkonvention i åtanke,

med erinran om parlamentariska församlingens rekommendationer 1437 (2000) om informell utbildning, 1978 (2011) om en europeisk ramkonvention om rättigheter för unga och 2015 (2013) om grundläggande rättigheter för unga samt resolutionen 1885 (2012) om finanskrisens sociala, ekonomiska och politiska konsekvenser för ungdomsgenerationen, och ministerkommitténs svar på rekommendationerna,

med erinran om den av Europarådets kongress för lokala och regionala myndigheter antagna resolutionen 386 (2015) om undanröjande av hinder för ungas delaktighet och rekommendationen 128 (2003) om revidering av Europeiska stadgan om ungas delaktighet på lokal och regional nivå, och ministerkommitténs svar på rekommendationen,

med beaktande av den deklaration och handlingsplan som antogs vid tredje mötet för medlemsstaternas stats- och regeringschefer (16–17 maj 2005 i Warszawa) enligt vilka Europarådets unika ställning på ungdomsområdet ska utvecklas vidare,

med övertygelsen

- att upprätthållandet av en europeisk identitet och Europarådets grundläggande värderingar (de mänskliga rättigheterna, rättsstaten och demokratin) är beroende av ungas kreativitet, kompetens, sociala engagemang, insatser och framtidstro,
- att regeringarnas politik ska stödja unga att förverkliga sin fulla potential som fria medborgare samt möjliggöra att unga kan planera sitt liv och utöva sina medborgerliga rättigheter,
- att ungdomsarbete är ett viktigt stöd för aktivt medborgarskap genom att erbjuda unga möjligheter att skaffa sig kunskap, färdigheter och attityder för samhällsengagemang och sociala insatser,

med insikt om problematiken och utmaningarna vid övergången till vuxenlivet och om att ungas möjligheter försämras till följd av ökande arbetslöshet, fattigdom, diskriminering och utanförskap,

medveten om att den ekonomiska krisen påverkat anordnandet av ungdomsarbete i vissa medlemsstater,

med erkännande av arbetet inom Europarådets ungdomssektor för en ungdomspolitik som främjar mänskliga rättigheter, social integration, interkulturell dialog, jämställdhet och aktiv delaktighet för unga, framförallt via Europeiska ungdomscenter, Europeiska ungdomsfonden, mellanstatligt samarbete, lagstadgade organ och Europeiska unionens och Europarådets partnerskap på ungdomsområdet,

med insikt om vikten av att uppnå koherens och synergier i intressenternas, inklusive Europeiska unionens insatser inom ungdomsarbetet,

med erkännande av att ungdomsarbetare i alla medlemsstater bidragit till ungas egenmakt och engagemang för utveckling av inkluderande, demokratiska och fredliga samhällen,

med hänvisning till det andra europeiska konventet om ungdomsarbete (2015) och dess deklaration ("Making a world of difference") om att sätta en europeisk agenda för ungdomsarbetet,

rekommenderar medlemsstaternas regeringar att inom sina befogenheter förnya stödet för ungdomsarbetet genom att

1. säkerställa att etablering och vidareutveckling av kvalitativt ungdomsarbete tryggas och stöds proaktivt i den lokala, regionala och nationella ungdomspolitikerna. Med tanke på mångfalden i medlemsstaternas ungdomsarbete bör man särskilt uppmärksamma behovet av strategier, ramar, lagstiftning, hållbara strukturer och resurser, effektiv koordinering med andra sektorer och övrig politik som främjar alla ungas lika tillgång till ungdomsarbete. Ungdomsarbetare och unga bör vara aktivt involverade i planerade åtgärder,
2. skapa en koherent och flexibel kompetensbaserad ram för utbildning av avlönade och frivilliga ungdomsarbetare som beaktar befintlig praxis, nya trender och områden samt mångfalden i

ungdomsarbetet. Intressenterna inklusive ungdomsarbetare och unga bör involveras i utvecklingen av ramen,

3. beakta föreslagna åtgärder och principer i bilagan till rekommendationen och uppmuntra anordnare av ungdomsarbete att göra likadant,

4. stödja Europarådets ungdomssektor i dess initiativ att inrätta en högnivågrupp med intressenter inom det europeiska ungdomsarbetet som kan utarbeta en strategi för kunskapsbaserad utveckling av ungdomsarbetet på medellång sikt i syfte att

- förbättra koordineringen av kunskaper och resurser inom ungdomsarbetet samt tillgången till dessa på europeisk, nationell, regional och lokal nivå,

- stödja utbytet av praxis för ungdomsarbete, ömsesidigt lärande och utveckling av hållbara nätverk och partnerskap,

- stimulera samarbete inom ungdomssektorn, andra sektorer och på expertområden där ungdomsarbete utförs, så att banden stärks, framförallt mellan ungdomsarbete och formell utbildning samt mellan myndigheter och den privata sektorn och civilsamhället,

- stärka dialogen mellan ungdomsarbetet, -politiken och -forskningen,

- stärka ungdomsarbetet vad gäller kapaciteten att möta förändringar och trender i samhället och de nya utmaningar som unga ställs inför,

- kartlägga befintlig utbildning (såsom yrkesinriktad och högre utbildning) och system för validering av avlönade och frivilliga ungdomsarbetsares kompetens,

- utveckla en åtgärdshelhet för att stödja medlemsstaterna i främjandet och genomförandet av denna rekommendation,

5. främja nationell och europeisk forskning om olika former av ungdomsarbete och om deras värde, effekter och meriter,

6. stödja utvecklingen av lämpliga metoder för granskning och utvärdering av ungdomsarbetets effekter och resultat samt att i medlemsstaterna stärka spridningen, erkännandet och effekterna av Europarådets Youth Work Portfolio,

7. främja Europarådets kvalitetsmärke för ungdomscenter som ett exempel på god praxis,

Vidare rekommenderas medlemsstaternas regeringar att

- säkerställa att denna rekommendation inklusive bilagan översätts och sprids (i tillgängliga format) till relevanta myndigheter och intressenter med sikte på att öka medvetenheten och stärka engagemanget för utveckling av kvalitativt ungdomsarbete,

- inom ministerkommittén bedöma genomförandet av rekommendationen fem år efter antagandet.

Bilaga till rekommendation CM/Rec(2017)4

A. Rekommendationens omfattning och syfte definition av ungdomsarbete samt omfattning

Rekommendationen gäller ungdomsarbete i dess mångfald. Rekommendationens mål är att uppmuntra medlemsstaterna till utveckling av politiken och praxisen för ungdomsarbete och den

uppmannar medlemsstaterna att vidta en rad åtgärder som förstärker stödet för ungdomsarbetet på lokal, regional, nationell och europeisk nivå.

Åldersstrukturen hos dem som drar nytta av ungdomsarbetet bör återspegla den legala och konstitutionella ramen samt befintlig praxisen i varje medlemsstat.

Begreppet ungdomsarbete täcker mycket varierande aktiviteter av social, kulturell, utbildningsmässig, miljömässig och politisk natur med eller för unga, i grupp eller individuellt. Ungdomsarbetet utförs av avlönade och frivilliga ungdomsarbetare och bygger på informella läroprocesser med fokus på de unga och på frivilligt deltagande. I grunden handlar det om social verksamhet, att arbeta med unga och det omgivande samhället, främja ungas delaktighet och integration i lokalsamhället och beslutsfattandet.

Trots olika traditioner och definitioner finns det en samsyn om att ungdomsarbetets främsta funktion är att motivera och stödja unga att söka och sträva efter konstruktiva vägar i livet, vilket bidrar till de ungas personliga och sociala utveckling och till samhället i stort.

Detta kan uppnås när ungdomsarbetet ökar de ungas egenmakt och engagemang i framtagningen, beredningen, genomförandet och utvärderingen av olika initiativ och aktiviteter som återspeglar ungas behov, intressen, idéer och erfarenheter. Genom denna informella läroprocess kan unga skaffa sig kunskap, färdigheter, värderingar och attityder som behövs för att gå vidare med tillit.

I syfte att främja sådana resultat bör ungdomsarbetet skapa en aktivt inkluderande och socialt engagerande miljö som också är kreativ, trygg, rolig, seriös, lekfull och planerad. Den bör utmärkas av tillgänglighet, öppenhet och flexibilitet samt främja en dialog mellan unga och det övriga samhället. Den bör fokusera på de unga och skapa utrymmen för gemenskap och bygga broar som stöder övergången till vuxenlivet.

Det har konstaterats att ungdomsarbete, ofta i partnerskap och samarbete med andra sektorer, skapar positiva resultat på många områden för individer, lokalsamhällen och samhället i stort. Exempelvis:

- leder till kritiskt övervägande, innovation och förändringar på lokal, regional, nationell och europeisk nivå,
- bidrar till ungas välbefinnande, känsla av samhörighet och förmåga att göra fördelaktiga val,
- stöder positiva och målinriktad övergångar i det personliga livet, samhällslivet, det ekonomiska livet och kulturlivet samt möjliggör utveckling av färdigheter som underlättar livslångt lärande, aktivt medborgarskap och deltagande på arbetsmarknaden,
- främjar utveckling av olika färdigheter såsom kreativitet, kritiskt tänkande, konflikthantering, digital och informationsrelaterad kunskap och ledarskap,
- ökar mångfalden och bidrar till jämlikhet, hållbar utveckling, förståelse av andra kulturer, social sammanhållning, medborgardeltagande, medborgardemokrati och upprätthållande av värderingarna bakom mänskliga rättigheter,
- stärker ungas resiliens och förmåga att motstå negativt inflytande och beteende.

Dessa positiva resultat, i ljuset av Europas aktuella utmaningar och de oproportionerligt negativa effekterna för unga, understryker vikten av att medlemsstaterna säkerställer att alla unga får tillgång till kvalitativt ungdomsarbete. Att inte göra detta är förenat med betydande risker.

Unga är en nyckelresurs i byggandet av ett socialt och rättvist Europa. Det finns en stor risk att stabiliteten och den sociala sammanhållningen undergrävs, om samhället tillåter att de svåra förhållandena leder till en "förlorad generation" av besvikna och oengagerade unga. Tillräckligt stöd för de unga nu, bland annat genom kvalitativt ungdomsarbete, är en viktig investering som Europa behöver göra i dagens situation och för framtiden. Att inte göra detta innebär en förlorad möjlighet att stärka civilsamhället, riskerar den sociala sammanhållningen och försämrar potentialen att effektivt hantera de stora utmaningarna i vår tid, såsom migration, arbetslöshet, utanförskap och våldsbejakande extremism.

B. Principer

Rekommendationen bygger på befintliga värderingar, principer och fördelar av ungdomsarbete i enlighet med det som nämnts ovan. Planeringen och utförandet av ungdomsarbetet underbyggs av principerna om frivilligt och aktivt deltagande, jämlik tillgång, öppenhet och flexibilitet. Arbetet bör vara rättsbaserat, inkluderande och fokuserat på de ungas behov och förutsättningar.

I och med att delaktighet utgör en huvudprincip i ungdomsarbetet ses de unga, ungdomsarbetare, ungdomsorganisationer och andra som anordnar ungdomsarbete som aktiva partner vid utveckling, genomförande och utvärdering av politiken och praxisen för ungdomsarbete.

Medlemsstaterna uppmanas att säkerställa att alla dessa intressenter är aktivt involverade i genomförandet av rekommendationen och åtgärderna.

C. Åtgärder

Medlemsstaterna uppmanas att beakta följande i utvecklingen av politik som tryggar och proaktivt stöder ungdomsarbete på alla nivåer.

i. att skapa en miljö och förhållanden som möjliggör både vedertagen och innovativ praxis i ungdomsarbetet (t.ex. hållbara strukturer och resurser), framförallt på lokal nivå med beaktande av att ungdomsarbetet också gynnas av möjligheterna och samarbetet på regional, nationell och internationell nivå,

ii. att stärka ungdomsarbetets roll och ställning för att underlätta sektorsövergripande samarbete mellan ungdomsarbete som anordnas av myndigheter, den privata sektorn eller civilsamhället och andra sektorer, t.ex. socialvård, hälsovård, idrott, kultur, formell utbildning, arbetskraftsservice och straffrättskipning.

iii. att främja och stödja samarbete mellan ungdomsarbete på lokal, regional, nationell och europeisk nivå, så att nätverkande, samarbete, ömsesidigt lärande och utbyte underlättas,

iv. att främja identifiering av värderingar, attityder, färdigheter, kunskap och kritisk förståelse som utvecklats genom deltagande i och utförande av ungdomsarbete,

v. att främja lika tillgång till ungdomsarbete,

vi. att främja ungdomsarbetets roll genom

– att informera unga om deras rättigheter samt tillgängliga möjligheter och tjänster,

- att stärka aktivt medborgarskap, delaktighet och social integration för alla unga, framförallt unga som befinner sig i riskzonen och i utanförskap,
 - att bredda den interkulturella kompetensen, europeiska identiteten och internationella förståelsen bland unga,
 - att uppmuntra unga att främja målen för hållbar utveckling i sin livsmiljö,
 - att motverka och förebygga diskriminering, intolerans och utanförskap,
 - att utveckla det informella och formella lärandet,
- vii. att respektera ungdomsorganisationers och andra icke-statliga organisationers frihet och självständighet i att bedriva ungdomsarbete,
- viii. att främja kunskapsbaserat ungdomsarbete som kan möta utmaningarna och trenderna i våra samhällen och de nya utmaningar som unga ställs inför,
- ix. att uppmuntra användning av forskning, utvärderingar och kontinuerlig uppföljning inom kunskapsbaserat, kvalitativt ungdomsarbete, så att man säkerställer att det finns system för att mäta resultat och effekter.

Medlemsstaterna uppmanas att vidta följande åtgärder vid utveckling av en koherent, flexibel och kunskapsbaserad ram för utbildning av avlönade och frivilliga ungdomsarbetare:

- i. att samarbeta med anordnare av ungdomsarbete och andra intressenter för att utveckla den kärnkompetens (t.ex. värderingar, attityder, färdigheter, kunskap och kritisk förståelse) som bör förväntas av ungdomsarbetare,
- ii. att skapa ramar, strategier, program och vägar för utbildning, kompetensutveckling och professionell utveckling av ungdomsarbetare utifrån det överenskomna kompetensbehovet,
- iii. att skapa nya system, eller utveckla befintliga, för dokumentation, validering, certifiering och erkännande av kompetens som avlönade och frivilliga ungdomsarbetare förvärfvar genom sitt arbete,
- iv. att ge ökat stöd till genomförande av befintliga och framtida europeiska ramar och agendor för erkännande av informellt och formellt lärande.